ИНФОРМАЦИЈА ЗА СОСТОЈБА СО ГОЛЕМА КАШЛИЦА
ВО Р.СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2024 ГОДИНА, ЗАКЛУЧНО СО 30.05.2024

Неделни податоци

Во периодот од 24-30.05.2024 година пријавени се 30 нови случаи на голема кашлица, со намалување од 11,8% споредено со претходниот седмодневен период (n=34).

Во однос на географската дистрибуција, најголем дел од случаите се пријавени во рамките на епидемијата во Скопје (n=21; 70,0%) и Куманово 3, а пријавени се и 4 случаи од Тетово и по еден од Прилеп и Кратово (Табела 1).

Возраста на заболените се движи од 1 месец до 77 години, а најголем број на случаи се од возрасната група под една година (n=9; 30,0%).

Во однос на вакциналниот статус на заболените, 21 лице е некомплетно вакцинирано, невакцинирано или имаат непознат вакцинален статус, 7 се комплетно вакцинирани и 2 се вакцинирани согласно возраст.

Од новите 30 случаи, 4 случаи (13,3%) се хоспитализирани.

Табела 1. Географска дистрибуција на случаи на голема кашлица во РСМ, 24-30.05.2024

Град/ Општина	**број на заболени лица**
Скопје	**21**
Кисела Вода	4
Карпош	3
Центар	3
Гази Баба	3
Аеродром	2
Чаир	2
Студеничани	2
Сопиште	1
Шуто Оризари	1
Тетово	**4**
Тетово	**2**
Брвеница	1
Желино	1
Куманово	**3**
Прилеп	**1**
Кратово	**1**

Кумулативни податоци

Заклучно со 30.05.2024, во РСМ е регистриран вкупно 661 случај на голема кашлица, со инциденца од 36,0/100 000 жители. Тоа претставува неколкукратно зголемување на бројот на заболени во однос на изминатиот петгодишен период (2019-2023 година), кога се регистрирани вкупно 10 случаи.

Дистрибуцијата на случаите по однос на место на живеење покажува дека најголем број лица живеат во Скопје - 528 (79,9%) со зафаќање на седумнаесет различни општини (Табела 2).

Во рамките на епидемијата во Куманово се пријавени 38 заболени лица (5,7%), а случаи се пријавени и во други 17 градови низ државата.

Табела 2. Географска дистрибуција на случаи на голема кашлица во РСМ, 2024

Град/ Општина	број на заболени лица	Град/ Општина	број на заболени лица
Скопје	**528**	**Битола**	**25**
Аеродром	131	Битола	24
Карпош	89	Могила	1
Кисела Вода	62	**Прилеп**	**7**
Чаир	50	Долнени	5
Центар	48	Прилеп	2
Ѓорче Петров	31	**Гостивар**	**5**
Гази Баба	27	Гостивар	4
Бутел	22	Врапчиште	1
Студеничани	21	**Крива Паланка**	**4**
Сарај	13	**Кратово**	**4**
Шуто Оризари	11	**Струмица**	**3**
Арачиново	6	Струмица	2
Петровец	5	Босилово	1
Сопиште	4	**Кочани**	**3**
Чучер - Сандево	3	**Кичево**	**3**
Илинден	3	**Велес**	**3**
Зелениково	2	**Струга**	**2**
Куманово	**38**	**Дебар**	**2**
Куманово	35	**Пробиштип**	**2**
Липково	3	**Крушево**	**2**
Тетово	**27**	**Кавадарци**	**1**
Тетово	12	**Гевгелија**	**1**
Теарце	5	**Демир Хисар**	**1**
Желино	5		
Брвеница	3		
Боговиње	1		
Јегуновце	1		

Највисока инциденца од 87,0/100.000 жители се регистрира во Скопје, а висока инциденца се регистрира и во Кратово (53,0/100.000) и Куманово (30,7/100.000). (Картограм)

Картограм. Инциденца на 100.000 жители по ЦЈЗ/ПЕ, голема кашлица во РСМ, 2024

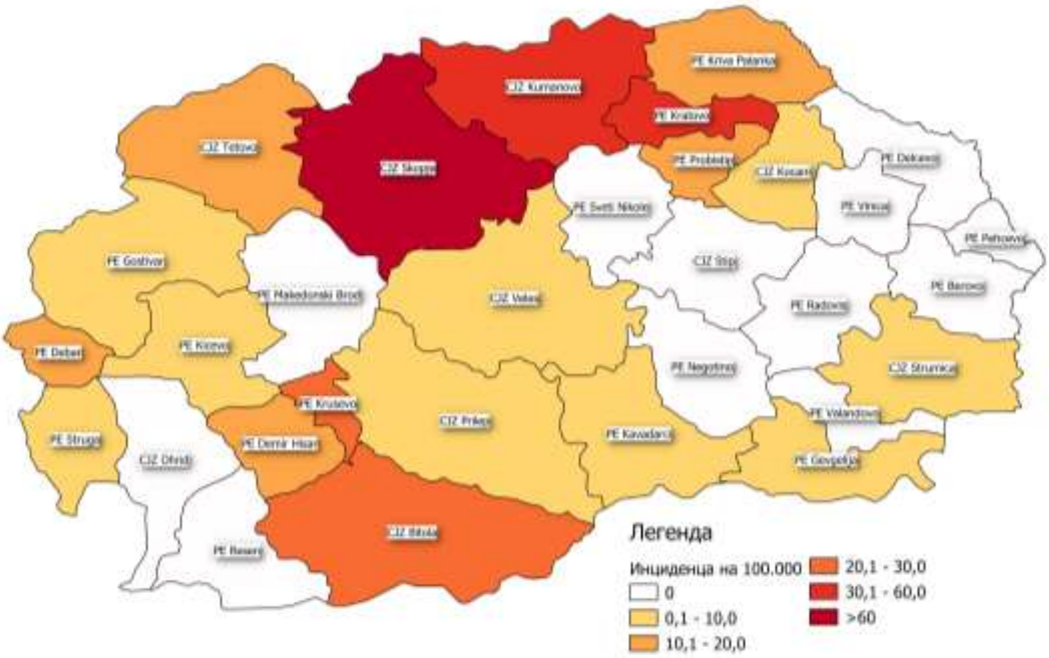

Во однос на **<u>возрасната дистрибуција</u>**, заболените лица се на возраст од 1 месец до 78 години (медијана 11,6 години). Најголем број заболени припаѓаат на возрасната група до 4 години (27,8%), односно 117 случаи (17,7%) припаѓаат на возрасната група под 1 година, а 67 (10,1%) се деца на возраст од 1 до 4 години. Највисока инциденца се бележи во возрасната група под 1 година и изнесува 707,6/100.000 жители. (Графикон 1).

Дистрибуцијата **по пол** покажува дека 311 лица се од машки пол, а 350 од женски, односот на машки-женски е 1:1,1.

<u>Графикон 1</u>. ***Дистрибуција на заболените од голема кашлица (n=661) по возраст, во Р. Северна Македонија, 2024 година***

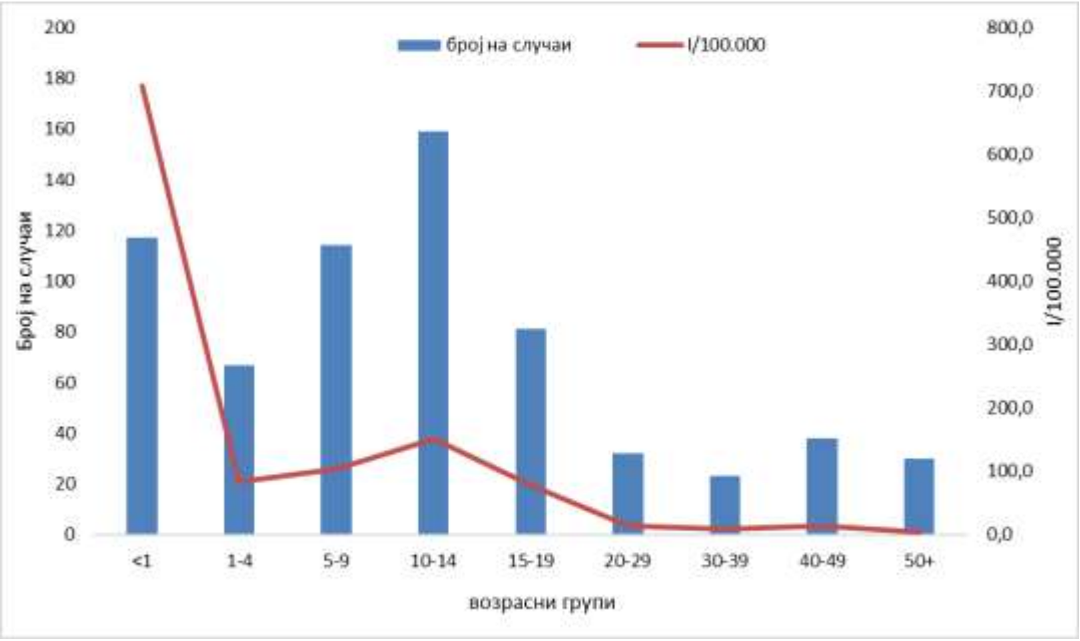

Епидемиската крива укажува дека појавувањето на нови случаи на голема кашлица започнува во првата недела од 2024 година. Согласно податоците од евиденцијата на пријавувањето (за седмодневен период од понеделник-недела) се забележува континуиран пораст на бројот на случаи на неделно ниво, до 12-та недела. Од 12-22-ра недела, бројот на пријавени случаи флуктуира.

<u>Графикон 2</u>. Дистрибуција на заболените од голема кашлица (n=661) според недела на пријавување (до 30.05.2024 од 22-ра недела), во Р. Северна Македонија, 2024 година

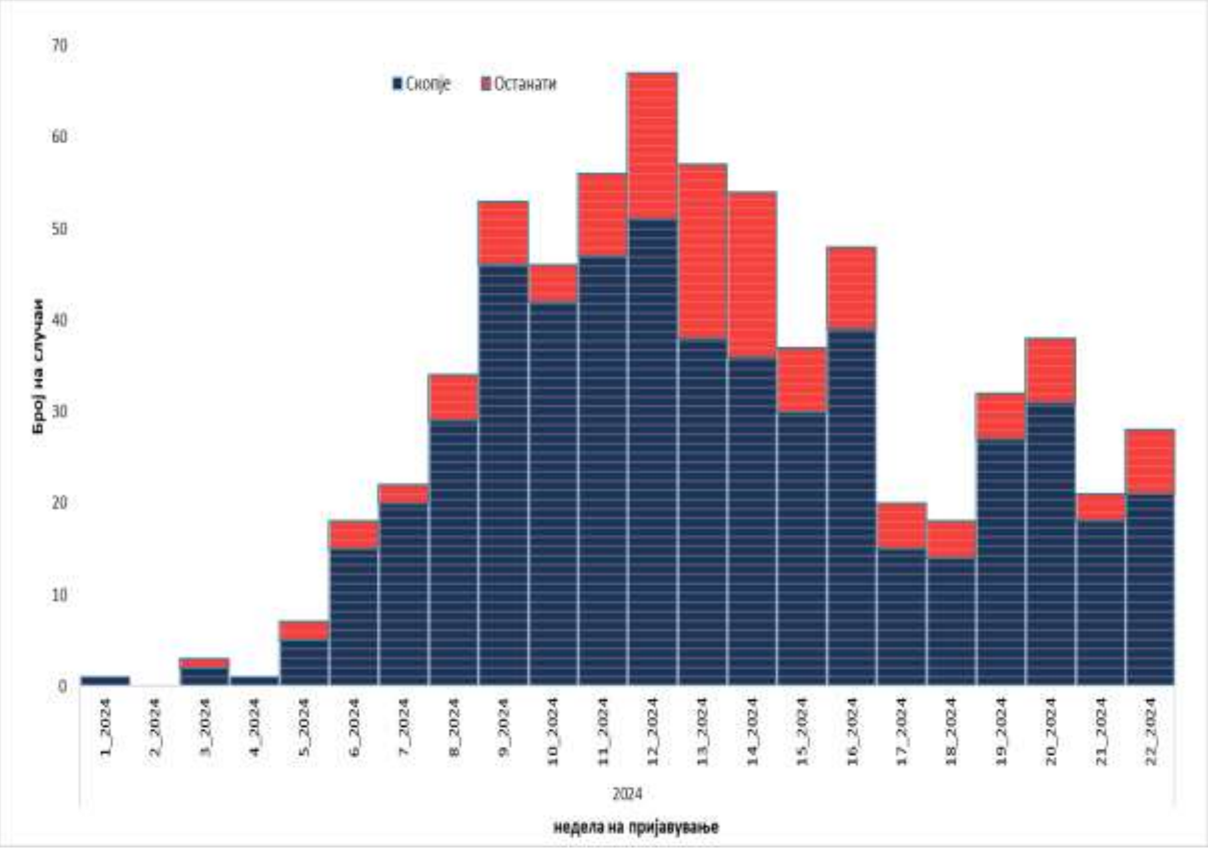

Во однос на **<u>вакциналниот статус</u>**, 400 лица (60,5%) од заболените не се вакцинирани, се некомплетно вакцинирани согласно возраста и Календарот за имунизација или се со непознат вакцинален статус (Графикон 3).

Комплетно вакцинирани или вакцинирани согласно возраста се 261 лице (Графикон 3).

Од случаите кои се комплетно вакцинирани (n=208), просек на поминато време од последната доза на вакцина до заболување изнесува 12,6 години (SD=8,6 години).

<u>Графикон 3.</u> Вакцинален статус и возрасна група на заболените (n=661) од голема кашлица во Р.Северна Македонија, 2024 година

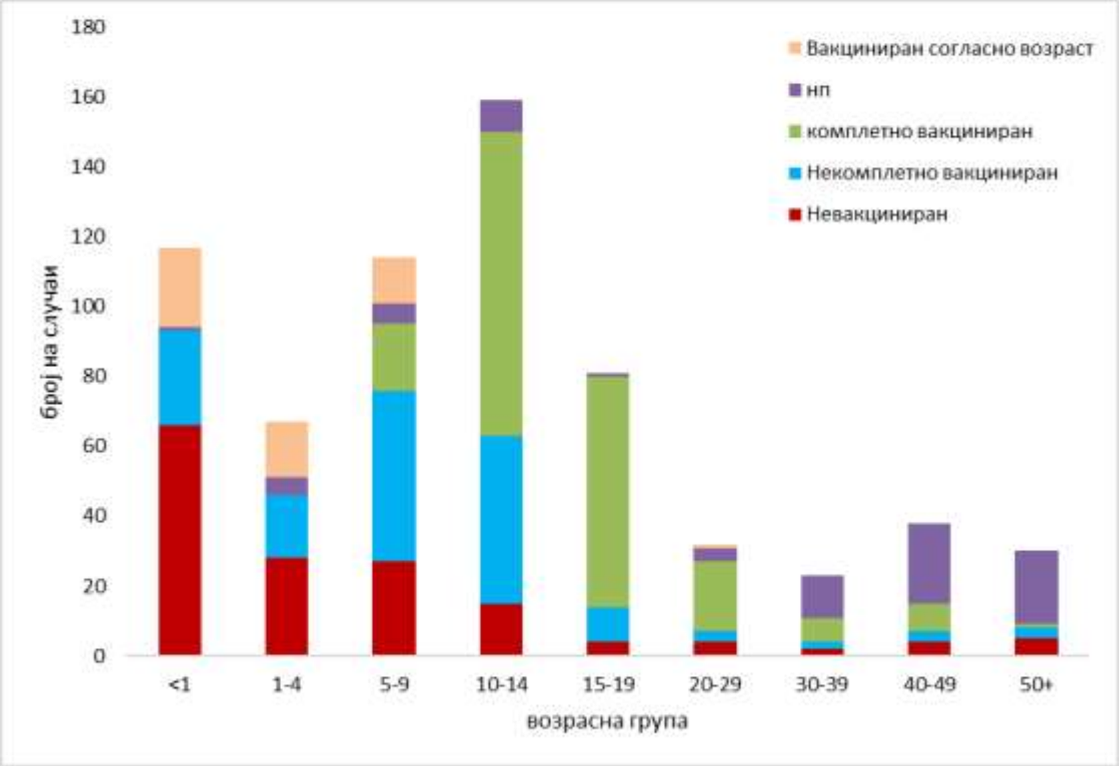

Од заболените, **<u>хоспитализирани</u>** се 94 лица (14,2%), и тоа 79 (84,0%) од нив на возраст до 4 години. Најголем број од случаите (64; 68,1%) се хоспитализирани во УК за белодробни заболувања кај деца во Козле. Од вкупниот број на хоспитализирани лица, 88 се испишани. Во просек, заболените биле хоспитализирани по 9 дена.

Од вкупниот број (n=661) на регистрирани случаи на голема кашлица, лабораториски потврдени се 659 и тоа во Авицена (178), Институт за јавно здравје (170), Биотек (115), Синлаб (5), ЦЈЗ Куманово (37), КБ Систина (24), ЦЈЗ Битола (22), Лаор (16), Институт за микробиологија (14), Жан Митрев Клиника (11), Плодност Битола (7), КБ Битола (5), Ремедика (4) и Рамус (2).

Класификација на случаите:

Согласно Правилникот за критериуми за дефинирање на случаи на заразни болести (Службен весник бр.19/2018), од вкупниот број на пријавени случаи (n=661) на голема кашлица, **659 се класифицирани како потврдени случаи** (лабораториски конфирмирани), а **два случаи се класифицирани како веројатни** (има епидемиолошка врска со лабораториски потврден случај). Епидемиолошките истражувања покажуваат поврзаност на 117 случаи.

Спроведени активности за вакцинација со вакцина која содржи компонента на голема кашлица на територија на Град Скопје и Републиката

Согласно препораките од Комисијата за заразни болести и Институтот за јавно здравје, во периодот од 18.01.2024 досега, сите вакциналните пунктови во земјата, во соработка со епидемиолошките служби од ЦЈЗ, вршат интензивно избарување на неевидентирани, невакцинирани и некомплетно вакцинирани лица, како и на лицата кои подлежат на редовна вакцинација, со цел нивно повикување и вакцинирање согласно националниот Календар за имунизација.

Скопје - број на вакцинирани лица од 18.01-30.05.2024

Согласно податоците доставени од ЈЗУ Здравствен дом – Скопје, од Службите за вакцинација (Гази Баба, Чаир, Карпош, Кисела Вода и Центар) беше утврдено дека се пронајдени **20.870 деца пропуштени за вакцинација. Од нив вакцинирани се 13.343** (63,9%). Од вакцинираните, најголем број и процент примиле I-ва ревакцина (6.317; 47,3%).

Согласно возраста и Календарот за **редовна вакцинација, вакцинирани се 13.803 деца** на возраст до 7 години, а најголем број и процент (8.756; 63,4%) од вакцинираните деца примиле I, II и III доза на примовакцинација.

Вкупниот број на дози вакцина која содржи компонента против голема кашлица, дадени како примовакцинација (I,II,III доза) или ревакцинација (I,II ревакцина) на територија на Скопје во периодот од 18.01-30.05.2024 изнесува **27.146**.

Северна Македонија (без Скопје) - број на вакцинирани лица од 18.01-30.05.2024

Од доставените податоци од Центрите за јавно здравје, пронајдени се 9.094 деца **пропуштени за вакцинација, од нив се вакцинирани 5.864** (64,5%). Од вакцинираните, најголем број и процент примиле I-ва ревакцина (2.769; 47,2%).

Согласно возраста и Календарот **за редовна вакцинација, вакцинирани се 18.448 деца** на возраст до 7 години, а најголем број и процент (10.206; 55,3%) од вакцинираните примиле I, II и III доза на примовакцинација.

Вкупниот број на дози вакцина која содржи компонента против голема кашлица, дадени како примовакцинација (I,II,III доза) или ревакцинација (I,II ревакцина) во периодот од 18.01-30.05.2024 изнесува **24.312**.

<u>Графикон 3.</u> Број на администрирани дози на вакцина како примовакцинација и ревакцинација во Скопје, 2024 година

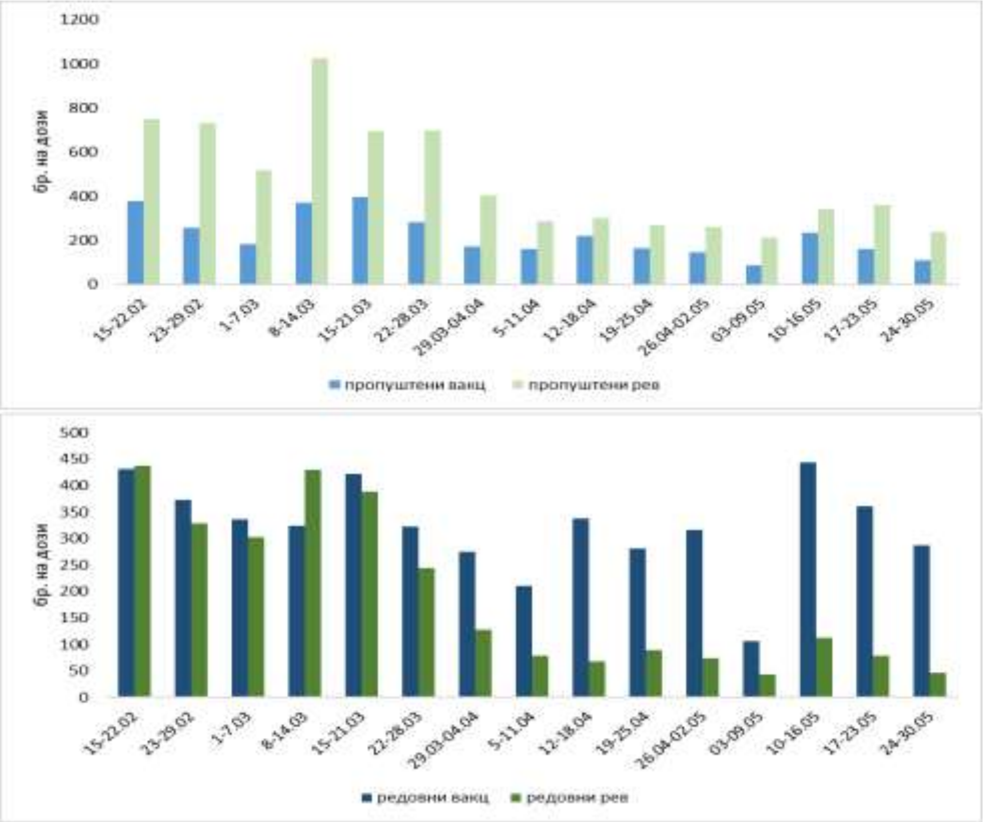

<u>Графикон 4.</u> Број на администрирани дози на вакцина како примовакцинација и ревакцинација во останати градови во Р. Северна Македонија, 2024 година

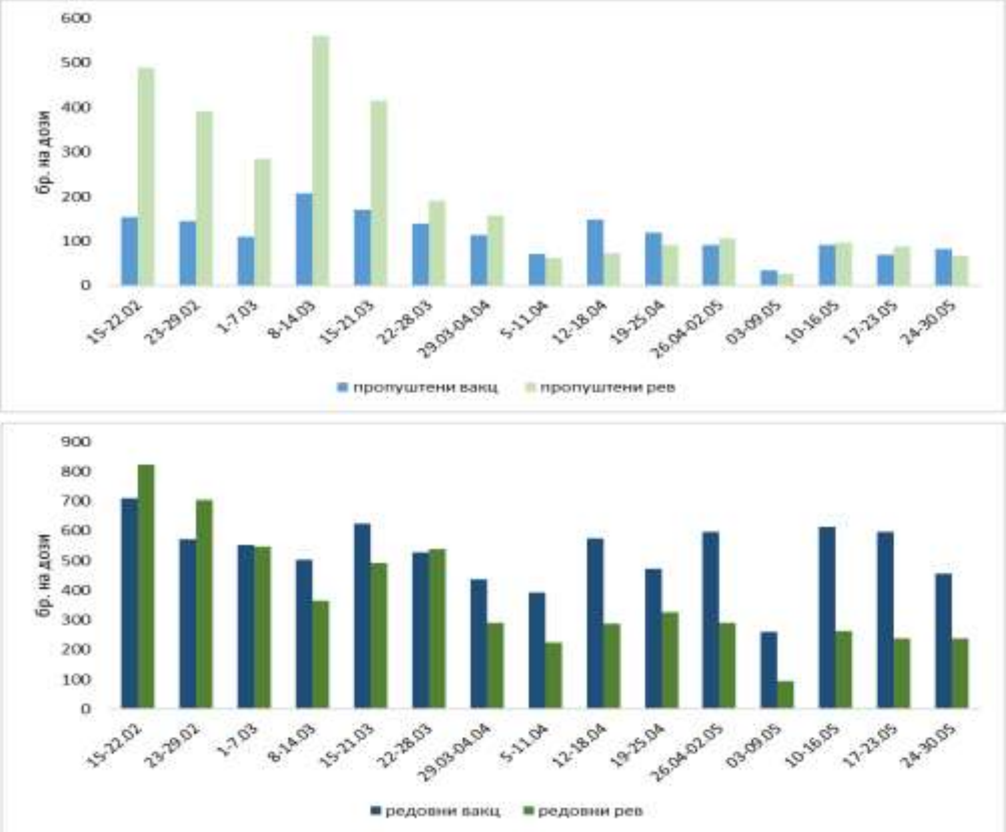

Заклучоци

- Во 2024 година се регистрирани 661 лице заболени од голема кашлица.
- Сѐ уште најголем број од заболени лица се регистрирани на територијата на Скопје (79,9%), а заболени се регистрирани во 18 други градови низ РСМ.
- Во тек се две епидемии пријавени во ниво на територијата на Скопје и Куманово.
- Најголем број заболени припаѓаат на возрасната група од 0-4 години (27,8%), највисока инциденца се бележи во возрасната група под 1 година и изнесува 707,6/100.000 жители.
- Од вкупниот број на регистрирани случаи (661), 400 случаи (односно 60,5%) не биле вакцинирани, не се комплетно вакцинирани согласно возраста или нема доказ за вакцинација.
- Од случаите кои се комплетно вакцинирани (n=208), просек на поминато време од последната доза на вакцина до заболување изнесува 12,6 години.
- Од пријавените 661 случај, лабораториски се потврдени 659 случаи.
- Од 18.01-30.05.2024, **дадени се вкупно 49.934 дози на вакцина** која содржи компонента против голема кашлица.

Оддел за епидемиологија на заразни заболувања
Институт за јавно здравје на РСМ

31.05.2024